

ЕВРОПЕЙСКА КОНВЕНЦИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЖИВОТНИТЕ ЗА КЛАНЕ

ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ НА СЪВЕТА НА ЕВРОПА, подписали настоящата конвенция,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че е желателно да се гарантира защитата на животните, определени за клане;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че методите на клане, които доколкото е възможно спестяват на животните страданието и болката следва да се прилагат еднакво в съответните страни

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че страхът, страданието и болката, причинявани на животните при клането могат да окажат влияние върху качеството на месото,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ГЛАВА 1

Общи принципи

Член 1

1. Настоящата конвенция се прилага за случаите на придвижване, подслоняване, обездвижване, зашеметяване и клане на домашни еднокопитни, преживни животни, свине, зайци и домашни птици.
2. По смисъла на настоящата конвенция:

кланица означава помещение, поставено под санитарен контрол, предназначено за професионално клане на животни, с цел производство на месо за консумация или с друга цел;

придвижване на животни означава разтоварването или извозването им от разтоварни платформи или от обори и кошари на територията на кланиците, до помещенията или местата, където трябва да се извърши клането;

подслоняване означава настаняването на животните в обори, кошари или покрити места на територията на кланиците, с цел полагане на необходимите грижи за тях (водопой, хранене с фураж, почивка) преди клането;

обездвижване означава подлагане на животното на някакъв вид процедура, съобразена с разпоредбите на настоящата конвенция и целяща да ограничи движението му, за да се улесни зашеметяването или клането.

зашеметяване означава всеки процес, съобразен с разпоредбите, предвидени с настоящата конвенция, който при прилагането му върху животното намалява неговата чувствителност и то остава в това състояние до смъртта си, като по този начин му се спестява неизбежното страдание;

клане означава предизвикване на смърт на животно след обездвижване, зашеметяване и обезкървяване, с изключение на предвиденото по силата на глава III на настоящата конвенция.

Член 2

1. Всяка от договарящите се страни по настоящата конвенция предприема необходимите мерки, за да гарантира изпълнението на предвидените в нея разпоредби.
2. Освен това, предвиденото по силата на настоящата конвенция не е пречка за договарящите се по нея страни да въведат по-строги правила в защита на животните.
3. Всяка от договарящите се страни гарантират, че архитектурното оформление, строителното изпълнение и съоръженията на кланиците, както и тяхното функциониране са такива, че осигуряват спазването на необходимите условия, предвидени в настоящата конвенция, за да се предпазят животните от възбуда, болка или страдание, които могат да бъдат избегнати.
4. При клане извън кланицата или вътре в нея, всяка от страните по настоящата Конвенция следва да гарантира, че животните биват предпазени от болката или страданието, които могат да бъдат избегнати.

ГЛАВА II

Доставка на животните до кланицата и подслоняване за времето до клането

Член 3

1. Животните следва да бъдат разтоварвани възможно най-бързо. През времето докато се налага да чакат в транспортните средства те трябва да бъдат защитени от неблагоприятни атмосферни влияния и да бъде осигурено необходимото проветрение.
2. Персоналът, който отговаря за придвижването и подслоняването на тези животни, следва да притежава необходимите знания и умения и да спазва установените в настоящата конвенция изисквания.

Раздел I

Придвижване на животните в района на кланиците

Член 4

1. Животните се разтоварват и преместват внимателно.
2. За разтоварването на животните следва да се използват подходящи мостове, рампи или подвижни мостове. Подовете на съоръженията следва да осигуряват подходяща опора, като се предвидят и странични защитни перила на разтоварващите съоръжения, ако това е необходимо. Мостовете, рампите и подвижните мостове следва да са с възможно минимален наклон.

3. Животните не трябва да бъдат плашени или дразнени. Във всички случаи, трябва да се вземат мерки, за да се гарантира, че те няма да се преобръщат върху мостовете, рампите и подвижните мостове и че не могат да паднат от тях. По-специално, животните не трябва да бъдат вдигани за главата, краката или опашката по начин, който им причинява болка или страдание.
4. Когато е необходимо животните трябва да се водят самостоятелно. Коридорите, по които се движат, трябва да бъдат проектирани така, че да не могат да се наранят.

Член 5

1. При придвижване на животните следва да се използват техните стадни инстинкти. Използването на различни инструменти се допуска единствено за насочването им и за кратко време, като те не трябва да бъдат удряни или притискани по определени особено чувствителни части от тялото. Електрически шокове могат да се прилагат само върху животни от рода на едрия рогат добитък и свине, при условие, че са с продължителност не повече от две секунди, разпределени са по подходящ начин в пространството и е осигурено достатъчно свободно място за движение на животните. Тези шокове следва да се прилагат само върху съответните мускули.
2. Не се допуска смачкване, извиване или чупене на опашките на животните, както и притискане на очите им. Не се допуска нанасяне на удари.
3. Клетките, кошовете или кафезите, в които се транспортират животните, се преместват внимателно. Не се допуска хвърлянето им на земята или преобръщането им.
4. Животните, които се доставят в клетки, кошове или кафези с гъвкаво или перфорирано дъно се разтоварват със специално внимание, за да се избегне нараняване на крайниците им. Когато е уместно, те трябва да се разтоварват поединично.

Член 6

1. Животните не трябва да се отвеждат до мястото, където се извършва клането, ако това не може да стане веднага.
2. Животните, които не се подлагат на клане веднага, след пристигането им в кланицата, се подслоняват.

Раздел II

Подслоняване

Член 7

1. Животните следва да бъдат защитени от неблагоприятни климатични условия. Кланиците следва да бъдат оборудвани с достатъчно на брой обори и кошари за подслон на животните, които да осигуряват защитата им от неблагоприятни атмосферни влияния.
2. Подът в съоръжения и помещения, където животните се разтоварват, преместват, престояват или са временно установени следва да не бъде

хлъзгав. Освен това, той трябва да позволява лесно почистване, дезинфекция и оттичане на течности.

3. В кланиците следва да се предвидят покрити зони с хранилки и поилки, както и приспособления за завързване на животните.
4. Животни, които трябва да пренощуват в кланиците, се подслоняват, а когато е необходимо и завързват, така че да могат да легнат на пода.
5. Животните, които са настроени враждебно помежду си по причини от естествен характер, например поради непоносимост между биологичните видове, пола, възрастта или произхода им, следва да бъдат отделени едни от други.
6. Животни, които са били транспортирани в клетки, кошове или кафези следва да бъдат подложени на клане възможно най-бързо. В противен случай, те трябва да бъдат поени и хранени съобразно разпоредбите на член 8.
7. За животни, които са били изложени на високи температури при условия на висока влажност на въздуха, следва да се предвиди охлаждане.
8. Когато климатичните условия позволяват (напр. при висока влажност на въздуха, ниски температури), животните следва да се подслоняват в помещения с добро проветрение. През периода на хранене с фураж, оборите трябва да бъдат подходящо осветени.

Раздел III

Грижи

Член 8

1. Освен в случаите когато веднага се отвеждат до мястото, където се извършва клането, на животните трябва да се предлага вода веднага след пристигането им в кланицата.
2. С изключение на животните, които трябва да бъдат заклани в рамките от 12 часа след пристигането им, останалите животни следва да получават умерено количество храна и вода през съответно подходящи интервали от време.
3. Когато животните не са вързани следва да се предвидят торби за поставяне на храната, които да осигурят храненето на животните да става безпрепятствено.

Член 9

1. Състоянието и здравния статус на животните следва да се следи най-малко всяка сутрин и вечер.
2. Болните, слаби или ранени животни следва незабавно да бъдат клани. Когато това е невъзможно, те трябва да бъдат отделени от останалите, за да бъдат заклани възможно най-скоро.

Раздел IV

Други разпоредби

Член 10

По отношение на клането на северни елени, всяка от договарящите се страни може да разреши дерогации от разпоредбите на глава II на настоящата конвенция.

Член 11

Всяка от договарящите се страни може да предприше разпоредбите на глава II на настоящата конвенция да се прилагат *mutatis mutandis* за придвижването и подслона на животните извън района на кланиците.

ГЛАВА III

Клане

Член 12

Когато е необходимо, животните следва да бъдат обездвижвани непосредствено преди клането, а с изключение на случаите, предвидени в член 17, те биват зашеметени, като за целта се използват подходящи методи.

Член 13

В случаите на ритуално клане на животни от рода на едрия рогат добитък, те следва да бъдат обездвижени преди клането с механични средства, предназначени да ги пощадят от болка, страдание, безпокойство, нараняване или контузии, които е възможно да бъдат избегнати.

Член 14

Не се допуска да се използват обездвижващи средства, причиняващи страдание, което може да бъде избегнато – не се допуска завързване на задните крака, както и окачване на животните преди зашеметяването им, а в случаите на ритуални кланета – преди края на обезкръвяването. Въпреки това се допуска окачване на домашните птици и зайците преди клането, при условие, че зашеметяването им става непосредствено след окачването.

Член 15

Другите кланични операции, освен упоменатите в член 1, параграф 2, могат да започнат едва след смъртта на животното.

Член 16

1. Методите за зашеметяване на животните, които се разрешават от всяка от договарящите се страни, следва да довеждат животните до състояние на безчувственост, което да трае до момента на клането, като по този начин те се предпазват от страданието, което може да бъде избегнато.
2. Забранява се използването на кама (*puntilla*), чук или секира.

3. В случаите на еднокопитни, преживни животни и свине, се допускат само следните методи за зашеметяване:
  - механични средства, включващи инструменти, които произвеждат удар, или проникват до мозъка;
  - електронаркоза,
  - газова анестезия.
4. Всяка от договарящите се страни може да разреши дерогации от разпоредбите на параграфи 2 и 3 от настоящия член за случаите на клане на животни на мястото, където те са отгледани, за собствена консумация на производителя.

Член 17

1. Всяка от договарящите се страни може да разреши дерогации от разпоредбите относно действията преди зашеметяване при следните случаи:
  - клане за целите на религиозни ритуали,
  - спешно клане, когато не е възможно животното да бъде зашеметено,
  - клане на домашни птици и зайци по официално разрешени методи, които водят до незабавна смърт,
  - убиване на животни, когато това се налага по специални причини за целите на санитарния контрол.
2. Всяка от договарящите се страни, която се възползва от разпоредбите на параграф 1 от настоящия член, следва да гарантира при клането или убиването на животните те да бъдат пощадени от всякаква болка или страдание, които могат да бъдат избегнати.

Член 18

1. Всяка от договарящите се страни се убеждава в уменията на хората, които са професионално ангажирани с обездвижването, зашеметяването и клането на животните.
2. Всяка от договарящите се страни гарантира инструментите, апаратурата или инсталациите, необходими за обездвижването и зашеметяването на животните, да са съобразени с изискванията на настоящата конвенция.

Член 19

Всяка от договарящите се страни, която позволява извършването на клане като религиозен ритуал, следва да гарантира в случаите, когато самата тя не издава необходимите разрешения за това, жертвоприношението на животни да бъде надлежно разрешено от съответните религиозни институции.

ГЛАВА IV

Заклучителни разпоредби

Член 20

1. Настоящата конвенция е открита за подписване от държавите-членки на Съвета на Европа и от Европейската икономическа общност. Тя подлежи на ратифициране, приемане или одобрение. Инструментите за извършване на ратифицирането, приемането или одобрението се депозират при Генералния секретар на Съвета на Европа.
2. Настоящата конвенция влиза в сила шест месеца след датата на депозирането на четвъртия инструмент за ратифициране, приемане или одобрение от дадена държава-членка на Съвета на Европа.
3. По отношения на случаите, когато дадена страна ратифицира, приеме или одобри настоящата конвенция след датата, определена в параграф 2 от настоящия член, Конвенцията влиза в сила шест месеца след датата на депозиране от нейна страна на инструмента за ратификация, приемане или одобрение.

Член 21

1. След влизане в сила на настоящата конвенция, Комитетът на министрите към Съвета на Европа може да покани и други страни, които не са членки на Съвета на Европа, да се присъединят към нея при срокове и условия, които той счете за уместни.
2. Този акт на присъединяване се извършва чрез депозиране при Генералния секретар на Съвета на Европа на инструмент за присъединяването, който влиза в сила шест месеца след датата на неговото депозиране.

Член 22

1. Всяка държава може при подписването или депозирането на своя инструмент за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване, да определи територията или териториите, за които следва да се прилага настоящата конвенция.
2. Всяка държава може при депозирането на своя инструмент за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване, както и на по-късен етап, да разшири обхвата на действие на настоящата конвенция за друга територия или територии, които следва да бъдат определени в декларацията, която тази държава следва да адресира до Генералния секретар на Съвета на Европа и за чиито вътрешни работи държавата отговаря или от чието име е упълномощена да поема задължения.
3. Всяка декларация, направена по силата на разпоредбите, предвидени в предходния параграф, може да бъде оттеглена по отношение на упоменатата в тази декларация територия чрез съобщение, адресирано до Генералния секретар. Подобно оттегляне влиза в сила шест месеца след датата на получаване на това съобщение от Генералния секретар.

Член 23

1. Всяка договаряща страна по настоящата конвенция може да денонсира настоящата конвенция, доколкото е заинтересована от това, като за целта

адресира до Генералния секретар на Съвета на Европа съответното уведомление.

2. Подобно денонсиране влиза в сила шест месеца след датата на получаване на това уведомление от Генералния секретар.

Член 24

Генералният секретар на Съвета на Европа уведомява държавите-членки на Съвета, както и всички договарящи се страни по настоящата конвенция, които не са членове на Съвета, за следното:

- а) всяко подписване;
- б) всеки депозиран инструмент за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване;
- в) всяка дата за влизане в сила на настоящата конвенция съгласно членове 20 и 21 от нея;
- г) всяка получена декларация в съответствие с разпоредбите на член 22, параграф 2;
- д) всяко получено съобщение в съответствие с разпоредбите на член 22, параграф 3;
- е) всяко получено уведомление в съответствие с разпоредбите на член 23 и датата, от която денонсирането влиза в сила.

В ДОКАЗАТЕЛСТВО, ЗА КОЕТО долуподписаните упълномощени представители поставиха собственоръчен подпис под настоящата конвенция.

Съставено в Страсбург на 10 май 1979 година на английски и френски език, като двата текста са еднакво автентични, в един екземпляр, който остава депозиран в архива на Съвета на Европа. Генералният секретар на Съвета на Европа изпраща надлежно заверено копие до всяка от страните, подписали и присъединили се към настоящата конвенция.

За правителството на
Република Австрия

За правителството на
Кралство Белгия
A.VRANKEN

За правителството на
Република Кипър

За правителството на
Кралство Дания

За правителството на
Френската република
P.BERNARD-REYMOND

За правителството на
Федерална република Германия
Dr. H.HAMM-BRÜCHER

За правителството на
Република Гърция

За правителството на
Република Исландия

За правителството на
Ирландия

За правителството на
Италианската република

За правителството на

За правителството на

Княжество Лихтенщайн

Великото херцогство Люксембург
G. HEISBOURG

За правителството на
Малта

За правителството на
Кралство Нидерландия

За правителството на
Кралство Норвегия

За правителството на
Португалската република

За правителството на
Кралство Испания

За правителството на
Кралство Швеция

За правителството на
Швейцарската конфедерация
Pierre AUBERT

За правителството на
Република Турция

За правителството на
Обединеното кралство на
Великобритания и
Северна Ирландия
D.S.CAPE

За Европейската
икономическа общност

Заверено копие на единствения оригинален екземпляр на английски и френски език, депозиран в архива на Съвета на Европа.

Страсбург, 21 май 1979 година.

Заместник-директор по правните въпроси
на Съвета на Европа
Erik HARREMOES